

Jaarplan 2017

gemeente Winsum

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
DEEL 1: GEMEENTEN	4
Omschrijving verzorgingsgebied cluster 't Hogeland	4
Incidentbestrijding	5
Vakbekwaamheid	13
Risicobeheersing	14
DEEL 2: VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN	19
Maatschappelijke context Veiligheidsregio Groningen	19
Verzorgingsgebied	20
Samenvatting van de opdracht	21
Vertaling risicoprofiel naar beleid	22
Regionaal Risicoprofiel	23
Regionaal Crisisplan	23
Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen 2016 - 2019	24
Regionaal Dekkingsplan	25
Brandveilig leven	27
Samen betrokken	27
Bijlagen	28
Bijlage 1 - Dekkingsplan per gemeente	28
Bijlage 2 - Formatie cluster 't Hogeland	30

INLEIDING

De gehele brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio Groningen wordt vanaf 2014 op regionaal niveau vormgegeven onder collectieve verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen (VRG). Het Algemeen Bestuur (veiligheidsbestuur) van de VRG bestaat uit de 23 burgemeesters uit de provincie Groningen. De VRG werkt daarmee onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van colleges en raden aan de lokale brandweezorg, de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit gaat in samenhang met sociale veiligheid in diverse lokale thema's. Alle brandweerkorpsen in onze provincie en hun medewerkers zijn samengegaan in één regionaal korps en maken sinds 1 januari 2014 deel uit van de organisatie VRG.

Omdat de VRG de uitvoering ("het werk op straat") en de lokale binding belangrijke thema's vindt, zijn hiervoor acht clusters opgericht, waarvoor een clustercommandant verantwoordelijk is. Ik voel het als mijn opdracht om als clustercommandant verbinding te houden met de omgeving waarin wij opereren. Dat doe ik samen met mijn collega's in dialoog met de gemeenten, haar inwoners, met bedrijven en andere instellingen. Alleen door middel van deze verbinding kunnen we de juiste dingen blijven doen. Dit jaarplan is een uitwerking van de lokale behoefte en is daarop toegesneden. Waar nodig is dit vertaald in doelen en activiteiten. Daarbij wordt aansluiting gezocht met het landelijke integraal veiligheidsbeleid en actuele maatschappelijke thema's en ontwikkelingen. Thema's als aardbevingen en de brandveiligheid bij ouderen komen in dit plan aan de orde. Het jaarplan is daarmee een uitwerking van de strategische koers van de VRG, die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Het jaarplan is dan ook geen document om bestuurlijk vast te stellen, maar heeft als voornaamste doel dat we de gemeenteraad informeren en om draagvlak te organiseren voor wat we regionaal hebben afgesproken en lokaal uitvoeren. Indien gewenst willen we in gesprek met de gemeenteraad gaan over de prestaties van het cluster / de VRG. Daarnaast wordt aansluiting gezocht met het gemeentelijk integraal veiligheidsbeleid.

De clusterindeling zal ongetwijfeld worden herzien in het perspectief van de gemeentelijke herindeling. Met de gemeenten gaan we daar graag het gesprek mee aan.

Het jaarplan bestaat uit twee delen: Deel 1 is specifiek voor het cluster, daar worden de doelstellingen voor de gemeenten en het cluster beschreven. In deel 2 wordt een aantal algemene aspecten van de VRG toegelicht.

Robert de Wit
Clustercommandant 't Hogeland

29 november 2016 (concept)

OMSCHRIJVING VERZORGINGSGBIED CLUSTER 'T HOGELAND

	Bedum	De Marne	Ten Boer	Winsum
Oppervlakte in km²				
• Land	44,55	170,40	45,30	101,09
• Water	0,41	69,93	0,43	1,44
Aantal dorpen / buurtschappen	14	34	11	51
Aantal inwoners	10433	10101	7352	13633
• Groene druk (≤ 20 jr)	2043	2111	1881	3351
• Grijze druk (≥ 65 jr)	2107	2271	1390	2813
Type terrein in km²				
• Bebouwd terrein	2,35	3,19	1,88	3,41
• Recreatieterrein	0,20	0,37	0,22	0,41
• Agrarisch terrein	0	0,02	0	0
• Bos en open terrein	0,97	8,59	0,46	0,18
Bijzondere infrastructurele voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Spoorlijn • N46 	<ul style="list-style-type: none"> • Haven Lauwersoog • Reitdiep • N361 	<ul style="list-style-type: none"> • Eemskanaal • N46 • N360 	<ul style="list-style-type: none"> • Spoorlijn • Reitdiep • N361, N363
Specifieke risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Friesland Campina (Domo) • NAM-locatie • Aardbevingen • Spoorlijn • N-wegen 	<ul style="list-style-type: none"> • W.L. van Nassau-kazerne • Heiploeg • Zeehaven Lauwersoog • Hoog water / dijkdoorbraak • Aardbevingen • N-wegen 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoog water / dijkdoorbraak • NAM-locaties • Rioolwaterzuiveringsinstallatie • Aardbevingen • N-wegen 	<ul style="list-style-type: none"> • NAM-locaties • Spoorlijn • Aardbevingen • N-wegen

Bronnen: Gemeentegidsen 2016, Wikipedia 1-6-2016, CBS 6-10-2016.

Haven Lauwersoog

Spoorlijn: goederen en passagiers

Autowegen

NAM-locaties

INCIDENTBESTRIJDING

Brandweezorg, de basis op orde

Dankzij een grote groep parate vrijwilligers en een robuuste ondersteuning vanuit de VRG staat er een toegeruste en vakbekwame brandweermanorganisatie in cluster 't Hogeland. Toch zijn er op het terrein van de incidentbestrijding nog wel aandachtspunten in het cluster. Het verzorgingsgebied kenmerkt zich door een uitgestrekt landelijk gebied met dorpen en woonkernen. In relatie tot de omvang van het verzorgingsgebied in hectares land en water leidt de kazernespreiding tot hogere opkomsttijden in grote delen van het gebied. Alle posten zijn momenteel op sterkte.

In de buitengebieden is op een aantal plaatsen de bluswatervoorziening niet optimaal. Onze focus is gericht op maatregelen om de bluswatervoorziening bij objecten in die gebieden te verbeteren. Zo worden bij planwijzigingen door de VRG adviezen voor verbeteringen in bereikbaarheid en bluswater afgegeven aan onder andere de gemeenten.

Waar mogelijk worden dergelijke voorzieningen voorgeschreven.

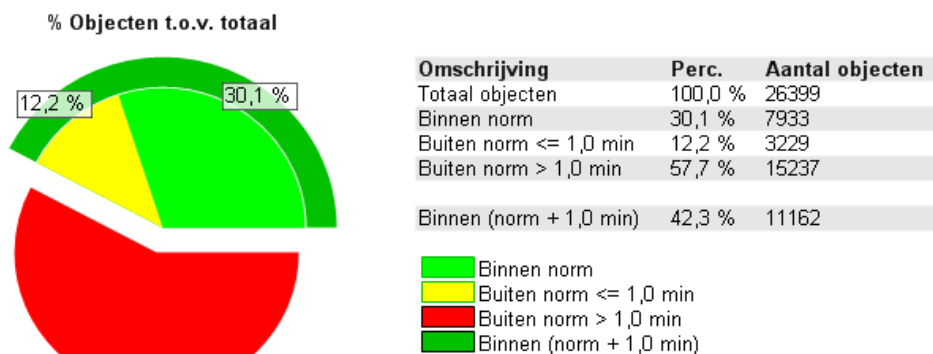
Voor alle objecten die in de "witte vlekken gebieden" liggen, is gekozen voor een snellere opschaling bij een brandmelding op deze adressen. Dit betekent dat er meer blusvoertuigen ter plaatse komen. Daarbij wordt ook eerder het Watertransportsysteem (WTS) opgeroepen om bluswater over een grotere afstand te transporteren. De nog te leveren nieuwe tankautospuit van Winsum (2018), Bedum (2018) en Wehe-den Hoorn (2020) wordt om deze reden straks uitgerust met een grotere watertank (3.000 liter) dan de huidige (1.500 liter). Naast maatregelen voor de bekende adressen in de "witte vlekken" zijn er met de invoering van een nieuw Regionaal Repressief Dekkingsplan (RRDP) in 2016 ook gebieden aanwezig waar op basis van langere aanrijdtijden én bij een dringende alarmering ook standaard een tweede tankautospuit wordt gealarmeerd.

Regionaal Repressief Dekkingsplan (RRDP)

Het RRDP 2016 - 2020 is eind 2016 om een eventuele zienswijze van de gemeenteraden aangeboden aan de gemeenten. In dit plan is de focus vanuit de basisbrandweezorg vooral gericht op de operationele prestaties na een melding. De opkomsttijden van het cluster ten opzichte van de wettelijke normen zijn gezien het landelijk gebied een realistische prestatie (zie onderstaande afbeelding). Voor meer informatie zie [pagina 24](#) en [bijlage 1](#).

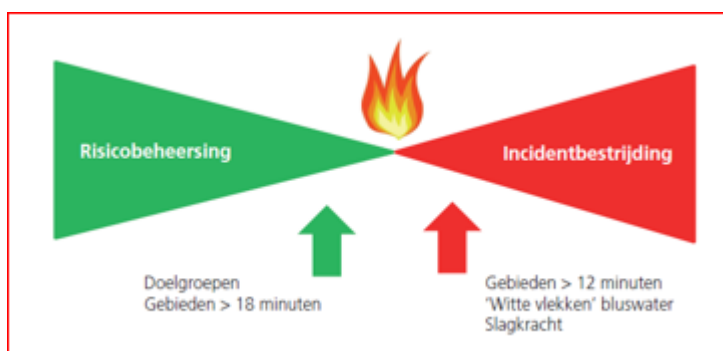
Opkomst TS1 Situatie Dekkingsplan 2016 Cluster 't Hogeland

Zo is er de afgelopen periode gewerkt aan een nieuwe KazerneVolgordeTabel (KVT). In deze KVT wordt het uitrukgebied en de volgorde van de voertuigalarmering geregeld. De clusters hebben inzage en inspraak gehad in de toewijzing van hun uitrukgebied. Nieuw in deze KVT is onder andere dat er voor gebieden met hogere opkomsttijden (veelal buitengebied) voor gebouwbrand standaard een tweede tankautospuiter wordt gealarmeerd. Op de kaarten worden de gebieden aangegeven met stippen in de betreffende vakken. Ook maken we geen verschil meer tussen dag- en avond-nacht-weekendsituatie. In december 2016 wordt de nieuwe KVT in werking gesteld.

Door een snellere melding en meer brandveilig bewustzijn van onze burgers verwachten wij persoonlijk leed en schade zoveel mogelijk te voorkomen. Daarom willen we ons juist meer richten op het voorkomen van brand en een snellere melding van een incident. Wij investeren in acties in het groene gebied (zie onderstaande afbeelding) en daarmee in het voorkomen en beheersen van de risico's.

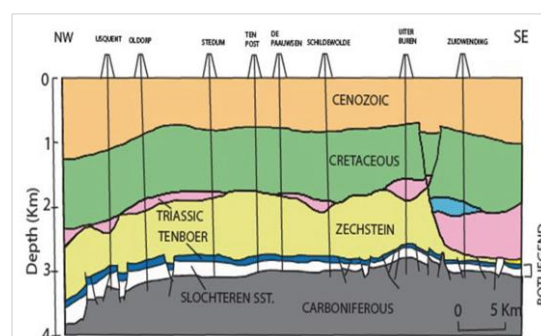

Risicobeheersing, voorkomen is beter dan blussen
Om de kans op brand te verkleinen en daarmee de eventuele gevolgschade te beperken worden plannen ontwikkeld om op basis van risico-gerichtheid de brandveiligheid te verbeteren. Gebieden waar de opkomsttijden ruimschoots worden overschreden, worden geïnventariseerd op de aanwezige objecten. Indien gewenst wordt maatwerk per object geboden.

Aardbevingen

Aardbevingen ten gevolge van de gaswinning zullen de komende jaren onze aandacht blijven houden. Recent is daarom het Incidentbestrijdingsplan Aardbevingen herzien en zijn de procedures aardbevingen voor de brandweer doorontwikkeld.

Door de aardbevingen worden we met nieuwe vraagstukken geconfronteerd die vereisen dat we scherp blijven op ons operationeel optreden. Dit past uitstekend bij de expeditie Incidentbestrijding 2.0 die we zijn begonnen. We zullen in 2017 oefeningen organiseren waarin de scenario's vanuit het Incidentbestrijdingsplan Aardbevingen worden beoefend.

Bluswatervoorziening

Het project bluswatervoorziening is van start gegaan. Voor cluster 't Hogeland neemt de medewerker brandweertzorg deel aan deze projectgroep. Met dit project willen we een beeld krijgen hoe de bluswatervoorziening de komende jaren eruit gaat zien. De waterleidingen worden steeds dunner en kunnen niet meer aan de gevraagde capaciteit voor de brandweer voldoen. Hoe ziet ons nieuwe grootschalig watertransportsysteem eruit, aangezien het huidige systeem komende jaren wordt vervangen. We gaan in ons cluster meewerken aan een pilot om alle bluswatervoorzieningen in kaart te brengen en de bereikbaarheid hiervan. Hierbij zullen wij gebruik maken van reeds bekende gegevens van onder andere het Waterleidingbedrijf en het Waterschap.

OppervlakteReddingsTeam (ORT)

In 2017 zal het ORT van Zoutkamp operationeel worden. Dit zal nog verder inbedding behoeven bij de overige blusploeg in het verzorgingsgebied van het ORT. In de kazerne van Zoutkamp hebben kleine aanpassingen in verband met ORT plaatsgevonden. Het ORT is naast de grijpredding (tot maximale diepte van 1,5 meter) die vanuit de basis is voorzien, de tweede lijn in het redden van personen te water. Hierbij gaat het om personen die niet zelfstandig uit het water kunnen komen, maar nog wel zichtbaar zijn. De derde lijn zijn de duikers vanuit de stad die altijd in combinatie met het ORT worden gealarmeerd.

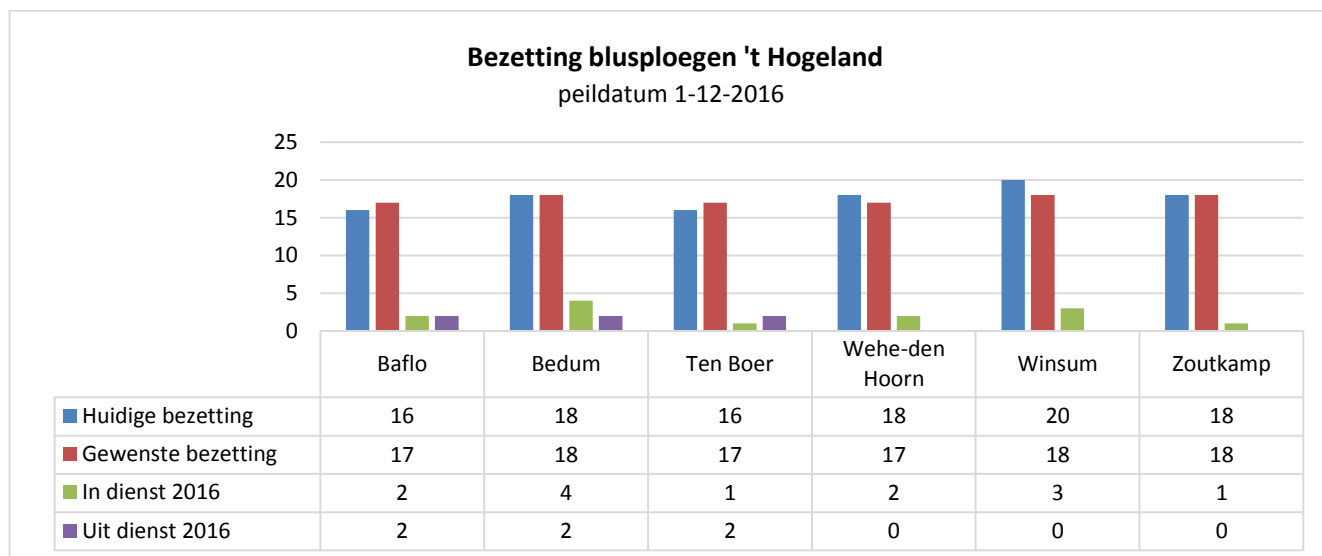

Incidentbestrijding 2.0

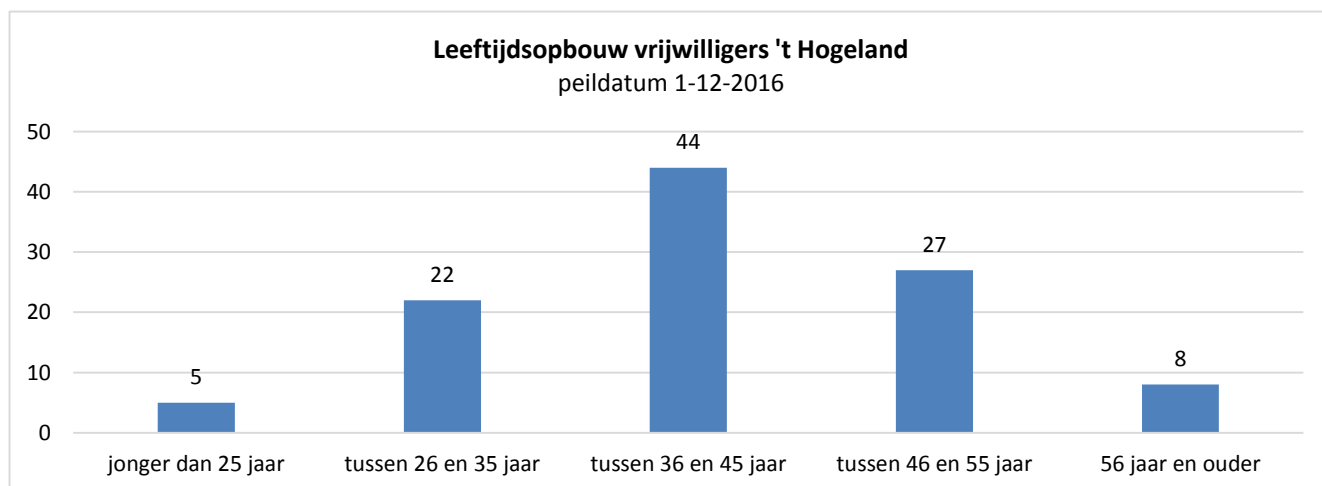
In 2016 is gestart met de Expeditie Incidentbestrijding 2.0 (IB 2.0). In deze expeditie halen we informatie uit - en volgen we de ontwikkelingen in onze eigen regio, in de omgeving van 3-Noord en in de rest van Nederland. Gedurende deze reis zullen zowel de route als de bestemming steeds duidelijker worden. Omdat de toekomst niet valt te voorspellen, staan we open voor 'last minute' bestemming.

Personeel

In totaal zijn er in cluster 't Hogeland ruim 100 vrijwilligers werkzaam bij de zes brandweerposten. In 2016 is er een succesvolle wervingscampagne voor vrijwilligers geweest. Dit heeft ertoe geleid dat er in totaal dertien vrijwilligers zijn aangenomen. Helaas hebben in 2016 zes collega's afscheid genomen.

In het cluster zijn wij voornemens om voor de vrijwilligers die eind 2016 zijn aangenomen wederom een opleiding Manschap A in de kazerne van Winsum te starten. Voordelen hiervan zijn kortere reistijden en rijafstanden, meer onderlinge binding, meer gezamenlijke oefeningen in ons eigen verzorgingsgebied en gezamenlijke verantwoordelijkheid vanuit het cluster. Nadelen zijn er ook, zoals extra tijd in voorbereiding door de dagdienst en ondersteuning vanuit de blusploegen (door het beschikbaar stellen van een tankautospuit en chauffeur), maar de nadelen wegen niet op tegen de voordelen.

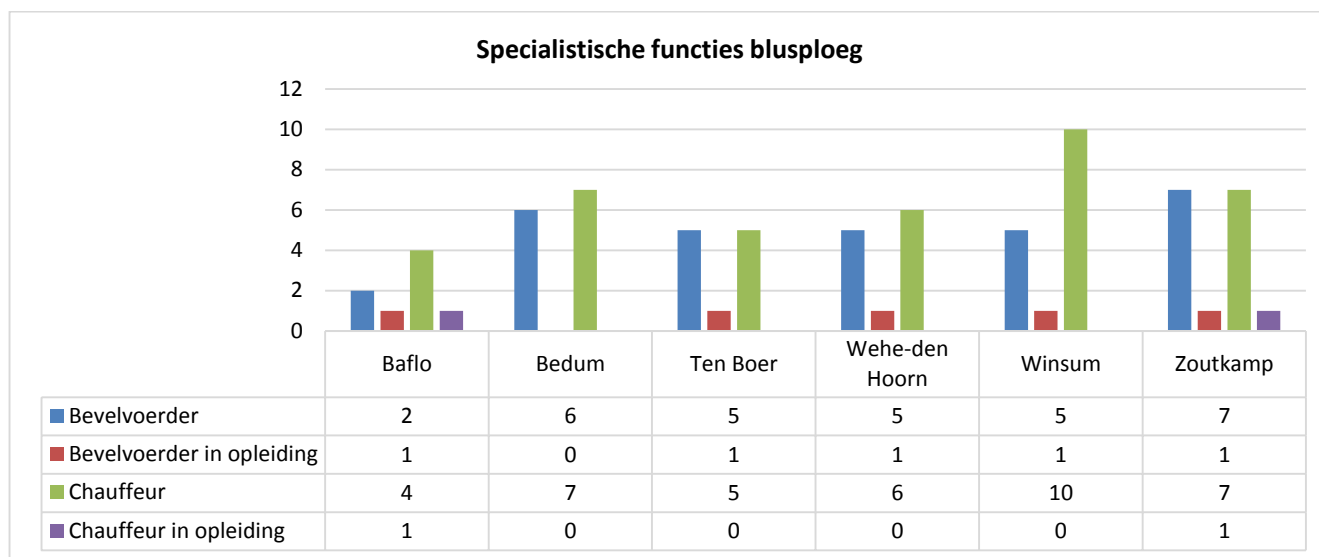
Om de gewenste korpssterkte op niveau te houden, vinden er in 2017 wederom wervingscampagnes plaats. Dit gebeurt onder andere door middel van het ophangen van posters op openbare plekken, Facebook, het verspreiden van flyers tijdens open dagen/evenementen in het verzorgingsgebied en het plaatsen van advertenties in lokale bladen. Indien gewenst kunnen specifieke bevolkingsgroepen worden benaderd; denk hierbij aan huisvrouwen en werkgevers in de gemeente. We zullen in de gemeente Ten Boer een specifieke wervingscampagne starten in 2017.

Het vinden en binden van vrijwilligers vraagt een continue inspanning. Onderdeel daarvan is ook het onderhouden van contacten met de hoofdwerkgevers. In 2017 zullen we naar aanleiding van de werkgeversbijeenkomst van 2016 aandacht geven aan de werkgevers van de vrijwilligers in de vorm van een attentie.

Er moet sprake zijn van een blijvende binding tussen de lokale vrijwillige brandweerkorpsen en de eigen gemeente van waaruit de vrijwilligers voortkomen. Deze binding is een van de pijlers onder de instandhouding van dat belangrijke vrijwilligerswerk.

Het garanderen van de paraatheid vraagt onderlinge afspraken tussen vrijwilligers. De ploegchefs bewaken de paraatheid en stellen waar nodig consignatieroosters op. Om 24x7 de uitruk te kunnen garanderen ondersteunt en faciliteert de organisatie / dagdienstmedewerkers de blusploegen. Dit kan inhouden dat in vakantieperiodes en dergelijke de berekende opkomsttijden zoals in het dekkingsplan is aangegeven, niet altijd worden gehaald in verband met de vakantiespreiding van de vrijwilligers.

De huidige bevelvoerders en chauffeurs in het cluster bevinden zich in een leeftijdscategorie van 46 t/m 55 jaar. Er is in 2016 begonnen met opleiden van chauffeurs en bevelvoerders in de diverse korpsen. Dit heeft onder andere drie nieuwe bevelvoerders in het cluster opgeleverd. In 2017 gaan we verder met opleiden van bevelvoerders en chauffeurs.

Naast de specialismen in de blusploeg geven we vanuit de diverse blusploegen ook invulling aan de taak Waarschuwings- en Verkenningdienst (WVD) tevens Verkenners Aardbevingen, Brandbestrijdingspeloton, ORT en Verontreiniging Oppervlaktewater.

Dagdienst

De dagdienst ondersteunt de vrijwilligers in het uitvoeren van hun taak. Er hebben zich dit jaar enkele personele wijzigingen voorgedaan. Zie [bijlage 2](#) voor het organigram.

Jeugdbrandweer

In 2017 willen we onderzoeken of er draagvlak is voor het opstarten van een jeugdbrandweer bij de vrijwilligers als ook de behoefte aan een jeugdbrandweer in het verzorgingsgebied. Het vergt namelijk nogal wat tijd van onze vrijwilligers/dagdienst om een jeugdbrandweer op te starten als ook op de been te houden. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de expertise die reeds bij andere clusters is opgebouwd.

Mentale veerkracht (nazorg)

In 2016 zijn we in cluster 't Hogeland begonnen met het organiseren van bijeenkomsten mentale veerkracht (nazorg) voor de vrijwilliger en zijn of haar partner. We zijn gestart met de blusploegen van Zoutkamp en Winsum. In 2016 zijn er een aantal gebeurtenissen geweest die veel van de vrijwilliger hebben gevraagd op mentaal vlak. In 2017 zullen deze bijeenkomsten georganiseerd worden voor de blusploegen van Baflo, Bedum, Ten Boer en Wehe-den Hoorn.

Schoon werken

Het programma "Schoon werken" draait op volle toeren. Continue aandacht voor de bewustwording van schoner werken staat hoog op de agenda. De Quick Wins zijn opgepakt. Voor bewustwording en uitvoering maken we zoveel mogelijk gebruik van de ambassadeurs van "Schoon werken" in de posten. De ambassadeurs hebben samen met de vrijwilligers instructie gehad in het wisselen van neklappen. De focus ligt de komende tijd op aanpassingen op facilitair gebied. Denk aan het kunnen omkleden na een brand of het wassen van kleding. Ook worden nieuwe inzichten meegenomen in de lopende en toekomstige aanbestedingen.

Nieuwsbrief

In 2015 werd in cluster 't Hogeland de nieuwsbrief geïntroduceerd. Met deze nieuwsbrief proberen wij de vrijwilliger van informatie te voorzien en voorkomen we dat zij overspoeld worden met e-mails. De nieuwsbrief verschijnt één keer in de twee weken. De onderwerpen in de nieuwsbrief zijn divers; vacatures, mededelingen, delen van ervaringen, jubilea, enzovoort.

Huisvesting

Inmiddels heeft besluitvorming plaatsgevonden over het huisvestingsdossier brandweerkazernes. Er zijn in 2016 binnen de VRG al kazernes overgedragen in Grootegast en Leek. In 2017 zal verder aan de effectuering van de overdracht of verhuur van brandweerkazernes aan de VRG worden gewerkt. Er zijn diverse bijzondere omstandigheden die in een overdracht vooraf geregeld moeten worden, zoals het afsplitsen van een kavel(s), het vestigen van zakelijke rechten, gezamenlijke nutsvoorzieningen en gezamenlijk gebruik. Dat beïnvloedt daarmee helaas ook de doorlooptijd. Onderdeel van het huisvestingsplan is ook een vastgoedbeheerorganisatie om het beheer en onderhoud te structureren in de vorm van:

- het opstellen van onderhoudsbeleid voor de kazernes die in eigendom worden verkregen;
- uitvoering geven aan gebouwenbeheer en een facilitaire organisatie;
- invulling geven aan ver- en nieuwbouwprojecten.

De huisvesting van de dagdienst blijft een aandachtspunt. Een deel van de dagdienst is werkzaam in het gemeentehuis van Bedum en de Technische Dienst (TD) en Vakbekwaamheid (VB) zijn werkzaam in het gemeentehuis van De Marne in Leens. Na drie jaar wordt steeds duidelijker dat het gebrek aan flexplekken, centrale werkplekken en korte afstemmingslijnen begint te schuren. In afwachting van de gemeentelijke herindeling zal nader worden onderzocht of er mogelijkheden zijn tot een centrale huisvesting.

Materieel, materiaal en innovatie

In het cluster is het volgende materieel aanwezig:

Materieel	Baflo	Bedum	Ten Boer	Wehe-den Hoorn	Winsum	Zoutkamp	Cluster
Tankautospuiter	1	1	1	1	1	1	-
Hulpverleningsvoertuig	-	-	-	-	1	-	-
Personeel-/materiaalbus	1	1	1	1	1	1	1
Boot + trailer	-	1	-	-	-	1	-
Dienstvoertuigen	-	-	-	-	-	-	3

Het materieel en dergelijke wordt onderhouden door de TD; hierbij zijn de jaarlijkse keuringstermijnen en onderhoudscyclus leidend. Tevens zijn er per post een aantal onderhoudsmedewerkers die voor het klein onderhoud (vervangen defecte lamp en dergelijke) zorgen van materieel en materiaal. Bij vervanging van materieel/materiaal is een afvaardiging van de blusploeg/cluster betrokken, deze heeft een belangrijke inbreng bij het bestek/beoordeling van het materieel/materiaal.

Paraatheidsmonitor

Negen posten hebben deelgenomen aan een pilot met de paraatheidsmodule van het registratiesysteem AG5. In cluster 't Hogeland heeft blusploeg Ten Boer meegedaan aan de pilot. De paraatheidsmodule geeft inzicht in de paraatheid van de post, zowel in de planning als op een moment, bijvoorbeeld bij alarmering. Vrijwilligers kunnen hun beschikbaarheid opgeven middels een webapplicatie, een app of een sms. Op de kazerne hangt een scherm waarop de namen te zien zijn van de beschikbare vrijwilligers. Op dit moment worden er nog een paar verbeteringen doorgevoerd. De pilot is geslaagd en iedere post zal de mogelijkheid gegeven worden hierbij aan te sluiten. De blusploeg van Ten Boer was zeer positief over de paraatheidsmodule. Zij vinden het vriendelijk in gebruik en het werkt vrij eenvoudig.

Materiaal, Middelen en Technologie (MMT)

De portefeuille MMT bestaat uit een kerngroep en een werkgroep (afvaardiging vanuit alle clusters) die bij de keuzes voor en aanschaf van materieel en materiaal betrokken zijn. De portefeuille is nadrukkelijk betrokken bij de regionale/Europese aanbestedingen. Er worden bestekken opgesteld, waarna afwegingen in keuzes en in voorstellen worden verwerkt. Dat blijkt een goede werkwijze om met draagvlak tot maatschappelijk verantwoorde keuzes te komen. Het betreft bijvoorbeeld aanbesteding voor tankautosputten, mobilifoons, redgereedschappen, bluspakken en helmen (zie foto).

Vanuit het MMT is bijgedragen aan een proef onder de naam "SOS-toegang". Dit is een systeem waarmee hulpdiensten toegang krijgen tot afgesloten terreinen. Elektrische toegangspoorten, slagbomen of verzinkbare palen kunnen via een beveiligde zender vanuit het brandweervoertuig door de chauffeur worden bediend. De proef is in Vlagtwedde gestart om hier bij een calamiteit vanuit het voertuig vrije doorgang te krijgen tot het afgesloten terrein van een recreatiepark.

De portefeuillegroep is ook aan het brainstormen over welke projecten de komende jaren worden opgepakt. Te denken valt aan Tank Auto Smit voor de toekomst (TAS 2020), materieel/materiaal om offensief en defensief te blussen en het verkennen op afstand. Het opzetten van een webshop brandweermaterieel/materiaal is in ontwikkeling.

Het MMT is ook vertegenwoordigd in het zogenaamde 3-Noord-overleg met VR Fryslân en VR Drenthe, waar samenwerking wordt gezocht bij gezamenlijke aanbestedingen en de afstemming van werkwijzen.

Doelstellingen Brandweezorg voor 2017

- Wervingscampagnes opstarten voor nieuw personeel;
- Onderzoeken opstarten jeugdbrandweer 't Hogeland;
- Verder uitdragen en realiseren van schoonwerken;
- Inbedding ORT in blusploegen;
- Ondersteuning van vrijwilligers middels paraatheidsmonitor, nazorg, etc.;
- Deelnemen pilot bluswatervoorziening in 't Hogeland;
- Onderzoek centrale huisvesting dagdienst.

VAKBEKWAAMHEID

Vakbekwaamheid heeft in 2016 de werkwijze van het team onder de loep genomen. Hierbij is er gekeken naar “wat er goed gaat en wat er beter kan”. geprobeerd is om de uitkomst van de “Proatrones” en de RI&E om te zetten in duurzame acties.

Dit heeft geresulteerd in een veranderende werkwijze. Het uitgangspunt is: Samen werken aan je eigen vakbekwaamheid, dat is waar we voor staan.

We hebben vijf kernteams gevormd: Brand, Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen, Waterongevallen en Technische Hulpverlening en Mens In Ontwikkeling. Deze kernteams ontwikkelen producten die we inzetten om vakbekwaam te worden en te blijven. Door te werken met kernteams kunnen we meer vakinhoudelijke kennis leveren en efficiënter omgaan met de middelen.

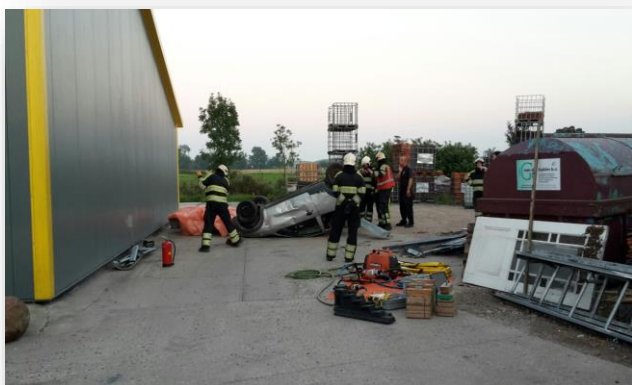
We hebben baat bij vakbekwame brandweerfunctionarissen om de juiste hulp aan onze burgers te kunnen bieden. Om zijn of haar werk goed te kunnen doen en om mee te kunnen komen met nieuwe ontwikkelingen in een veranderende wereld is het nodig om continu bij te blijven. Daarom maakt elke brandweer collega deel uit van een levenslange leerproces. Wij vinden het belangrijk dat de collega's werken aan de eigen vakbekwaamheid en aangeven waar ze ondersteuning bij nodig hebben. Hierbij is het streven om zoveel mogelijk maatwerk te leveren.

Vanuit Vakbekwaamheid zoeken we de verbinding met de teams en de sectoren van de VRG, maar ook met onze partners, in noordelijk verband / Brandweer Nederland, gemeentelijke kolom en bedrijven/burgers.

Doelstellingen Vakbekwaamheid voor 2017

- Starten met de Groninger Oefennorm 2.0;
- Herziening realistisch oefenen;
- Starten met de Elektronische Leeromgeving (ELO);
- Opstarten diverse opleidingen zoals Manschap A, Waarschuwings- en Verkenningdienst (WVD) en Bevelvoerder.

RISICOBEBEERSING

Samenwerken aan brandveiligheid in cluster 't Hogeland

Het werkgebied

Het werkgebied van cluster 't Hogeland betreft de volgende gemeenten: Bedum, De Marne, Winsum en Ten Boer. Het inwoneraantal van het cluster is 41.519.

Analyse van cluster 't Hogeland

Op basis van demografische gegevens blijkt dat gemiddeld tussen de 20-25% van de inwoners ouder is dan 65 jaar met uitzondering van de gemeente Ten Boer (56%). Gemiddeld is 22% van de inwoners tussen de 0 en 20 jaar en 57% tussen de 20 en de 65 jaar (in de gemeente Ten Boer is dit aantal lager).

De meeste 65 plussers wonen in de plaatsen Bedum, Leens, Ten Boer en Winsum. Een uitzondering hierop is Lauwersoog, want hier wonen relatief veel ouderen. De landelijke gebieden in het cluster kennen een hoge opkomsttijd tot maximaal \pm 18 minuten. Het dorp Lauwersoog en recreatiepark Suyderoogh ligt op de grens van de 18 minuten.

De rookmelderdichtheid in de provincie Groningen is volgens een enquête uit 2015 gemiddeld 75%. In gemeente De Marne is dit iets lager dan gemiddeld (71%) en in Ten Boer is dit bovengemiddeld 91%. Het is streven is om de rookmelderdichtheid naar gemiddeld 85% te krijgen. In Ten Boer willen we juist meer energie gaan zetten op de locatie/hoorbaarheid en het onderhoud van de rookmelder.

Meer informatie over de rookmelderdichtheid en de resultaten van het onderzoek Rookmelderdichtheid per gemeente is te vinden op deze website: <http://rookmelderdichtheid.nl/>

Toezicht

De gemeenten Bedum, Winsum en Ten Boer hebben de advisering en het toezicht van de brandveiligheid overgedragen aan de VRG. Alleen gemeente De Marne laat haar WABO-taken uitvoeren door de Omgevingsdienst Groningen (ODG). De VRG voert in opdracht van de ODG de brandveiligheidscontroles uit, voor zover deze onder de WABO-taken vallen.

De basis voor het Toezicht en Brandveilig Leven (BVL) is het Brandrisicoprofiel VRG, dat in 2014 is opgesteld. Het toezicht op brandveiligheidsaspecten richt zich op de bouwfase en de gebruiksfase. Verder houdt de VRG zich bezig met het periodiek toezicht op het onderdeel brandveilig gebruik van gebouwen en evenementen. De uitvoering van dit toezicht is gebaseerd op het Brandrisicoprofiel. De frequentie van toezicht varieert van één keer per jaar voor de hoogste risico's tot één keer per vijf jaar voor de laagste risico's. Dit kan worden aangepast aan het naleefgedrag. Bij toezicht op nieuwbouw- en verbouwprojecten hanteren we zoveel mogelijk dezelfde indeling in klassen zoals deze gebruikt wordt bij bestaande bouw.

Wij zien het als onze taak om via interventies bewoners, bedrijven en instellingen te informeren over brandveiligheidsrisico's en om op die manier de kans op brand te verkleinen en de effecten te beperken van een eventuele brand. Hiervoor zijn diverse algemene inventiemogelijkheden namelijk:

- Het geven van voorlichting;
- Het houden van toezicht;
- Het geven van aanwijzingen en adviezen;
- De gemeente ondersteunen bij handhavingsszaken.

In 2017 zal het risicogestuurd werken in combinatie met het naleefgedrag nog verder uitgewerkt worden. Een voorbeeld van risicogestuurd werken is het implementeren van toezicht op maat. In de praktijk betekent dit dat er diverse soorten controles mogelijk zijn, van eenvoudig naar complex en van standaard naar thematisch. Een object dat volgens het Brandrisicoprofiel een groot risico heeft op basis van zijn functie, kan in de praktijk, indien het naleefgedrag uitstekend is, toch minder controles of een ander soort controle krijgen (bijvoorbeeld een gezamenlijke oefening BHV-Brandweer).

Door het regelgericht werken én het risicogestuurd werken meer met elkaar in evenwicht te brengen, zijn we beter in staat om de beschikbare capaciteit effectief in te zetten.

In 2016 zijn er afspraken gemaakt met Friesland Campina in Bedum (afdeling kaas en melk) over het in kaart brengen van de risico's en het upgraden van de omgevingsvergunning. Inmiddels heeft een onderzoeksbureau de gebouwen in kaart gebracht en liggen de onderzoeksrapporten ter advies bij de VRG. In 2017 moet een plan van aanpak inclusief hersteltermijnen ter goedkeuring aan het bevoegd gezag (provincie) worden aangeboden. Friesland Campina heeft aangegeven in 2017 met de eerste herstelwerkzaamheden te willen beginnen.

Vorig jaar is een voorzichtige start gemaakt met het in kaart brengen van de (brand)veiligheid in de haven van Lauwersoog. Deze ingeslagen weg zal in 2017 worden doorgezet en vooral de ondernemers van de haven zullen hierbij worden betrokken.

In 2017 zal het lesprogramma aardbevingen aan de scholen worden aangeboden. Risicobeheersing zal de leerkrachten van de basisscholen wegwijs maken in het lesprogramma. Ook zal er tijdens reguliere controles aandacht zijn voor het handelingsperspectief en het voorkomen van letsel bij eventuele aardbevingen.

Gemeente De Marne is niet meer het bevoegd gezag voor wat betreft de Willem Lodewijk van Nassau in Zoutkamp. De militaire basis valt rechtstreeks onder het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De WABO-taken worden uitgevoerd door ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport). In goed overleg is afgesproken dat bij een inspectieronde van ILT ook de VRG wordt uitgenodigd, zodat tijdens die ronde ook de bereikbaarheidskaarten weer up-to-date kunnen worden gemaakt.

Toezichtsplanning 2017

In het onderstaande Brandrisicoprofiel staat per gemeente de opsomming per klasse, controlefrequentie en de overige werkzaamheden vermeld.

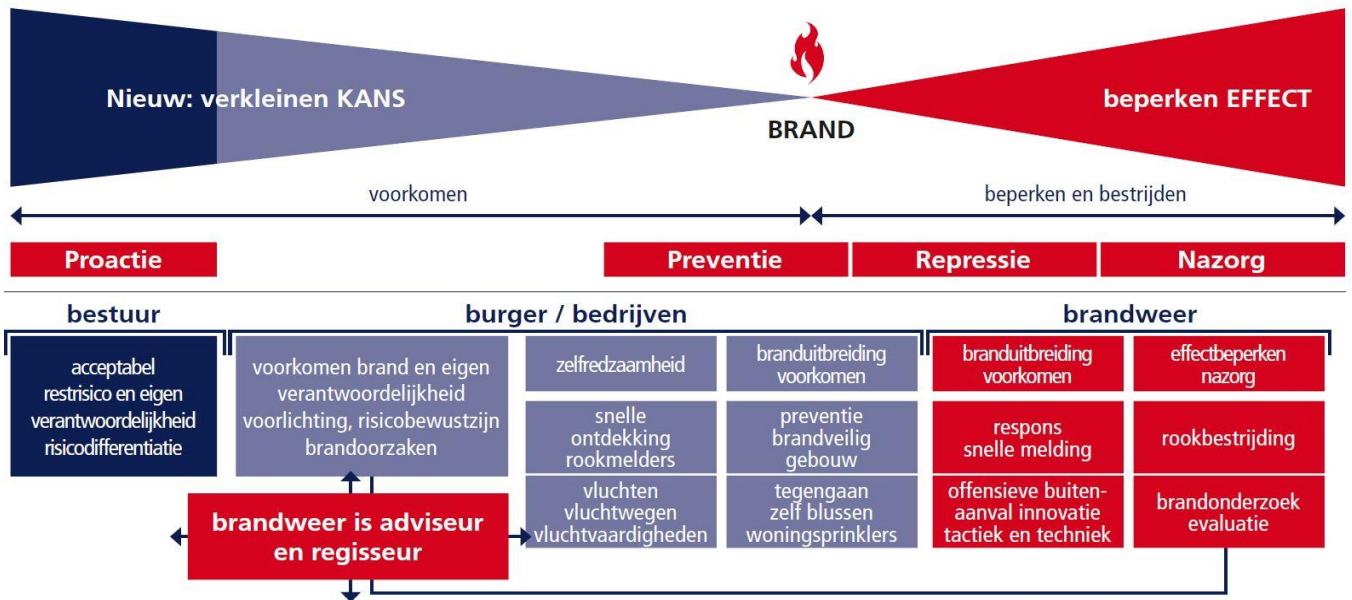
Risicoklassen	Aantal inrichtingen 2016	Uren	Aantal inrichtingen 2016	Uren	Aantal inrichtingen 2016	Uren	Aantal inrichtingen 2016	Uren
	Bedum		De Marne		Ten Boer		Winsum	
Klasse I	7	35	6	30	3	16	6	30
Klasse II	20	100	42	210	16	80	32	160
Klasse III	10	40	14	56	5	20	16	64
Klasse IV	5	20	4	16	1	5	2	8
Toezicht projecten	-	10	-	10	-	10	-	10
Toezicht evenementen	-	20	-	30	-	20	-	25
Toezicht op nieuw- en verbouwprojecten op basis van vergunningverlening of meldingen.	-	60	-	60	-	40	-	60
BVL ondersteuning en projecten	-	60	-	60	-	60	-	60

Klasse	Risico	Gebruiksfuncties	Frequentie per jaar
I	ZEER GROOT	Woongebouwen met zorg (minder zelfredzaam), kamergewijze verhuur.	0,50 – 1,00
II	GROOT	Logiesfuncties, winkelgebouwen, zorgclusterwoning in woongebouwen op afroep, groepszorgwoningen voor 24-uurs zorg, scholen, cafés, discotheken, restaurants, tentoonstellingsgebouwen.	0,50 – 1,00
III	BEPERKT	Fabrieken, industrie, buurthuizen, ontmoetingscentra, wijkcentra, dagverblijven gehandicapten, sporthallen, kinderopvang, peuterspeelzalen, groepszorgwoningen (zorg op afspraak), zwembaden, musea.	0,25 – 0,50
IV	KLEIN	Buitenschoolse opvang, gebedshuizen, bibliotheken.	0,20 – 0,25

Brandveilig Leven (BVL)

Toezien op het voldoen aan de regelgeving is een belangrijk instrument om de brandveiligheid te vergroten. Maar het is beter wanneer eigenaren en gebruikers van panden zelf bewust zijn van de brandveiligheidssituatie in hun eigen pand. Daarom wordt het toezicht vanaf 2015 gecombineerd met een nieuwe aanpak: BVL. De missie van BVL is onder andere mensen bewust maken van mogelijke onveilige situaties en het voorkomen daarvan. De rol van de toezichthouder gaat daarbij voor een deel inhoudelijk veranderen. Op die manier kunnen we met dezelfde capaciteit een groter effect bereiken en een beter rendement behalen.

Daarnaast zijn er ook doelgroepen/categorieën die we op basis van toezicht niet kunnen bereiken; de categorie woningen is daar bijvoorbeeld één van. Daar is geen wettelijke basis voor toezicht, maar het is wel de categorie waar de meeste slachtoffers vallen en waar veel veiligheidswinst te behalen is.

Risicogericht werken

Naar aanleiding van gegevensonderzoek in 2016 is bekend geworden waar de grootste winst te behalen is op gebied van brandveiligheid en vluchtveiligheid. Concreet betekent dit waar de vluchtrisico's en de brandrisico's het grootst zijn, de meeste inzet wordt gepleegd.

Vanuit deze benadering is ervoor gekozen om de volgende activiteiten in 2017 door te zetten:

1. **“Geen Nood bij Brand!”** is een nieuwe methode voor veiligheidscontroles in zorginstellingen en heeft als doel het vergroten van kennis en bewustwording bij cliënten, medewerkers, management en bestuurders van zorginstellingen, om zo de brandveiligheid structureel te verbeteren in de zorg.
2. **“Brandweer in de klas”** is een methode om met basisschoolkinderen in gesprek te gaan over brandveiligheid, de bewustwording te vergroten en om te laten zien/ervaren door middel van een interactieve presentatie met een rookhuisje op welke wijze zij zelf invloed kunnen hebben op brandveiligheid.
3. **“Maatwerk in gebieden met een hoge opkomsttijd”**. De brandveiligheidscheck is beschikbaar voor de categorie woningen. Door middel van een controle in de woning, gaan we het gesprek aan met de bewoner. Daarmee wordt niet alleen de brandveiligheid vergroot, maar ook de bewustwording ten aanzien daarvan.
4. **“Rondom Ouderen”**. Naast de brandveiligheidschecks gaan we ons specifiek richten op de doelgroep “ouderen”. Doordat de levensverwachting en vergrijzing verder toenemen en het kabinetsbeleid ervoor zorgt dat mensen steeds langer thuis blijven wonen, is de verwachting dat het aantal branddoden de komende jaren stijgt. Hierbij wordt gekeken naar ‘verminderd zelfredzamen’, met specifieke aandacht voor de doelgroep.
5. **“Met de brandweer in gesprek” (Oefenen in de wijk)**. Samen met Vakbekwaamheid & Expertise wordt de mogelijkheid onderzocht om tijdens een oefening in de wijk voorlichting over brandveiligheid te geven aan wijkbewoners. Het doel voor 2017 is om in elke gemeente een sessie te houden. De ervaring uit 2016 is dat het niet eenvoudig is om leegstaande woningen waarin de oefening gehouden kan worden, te vinden.

Activiteitenmatrix	Gemeente Bedum	Gemeente De Marne	Gemeente Ten Boer	Gemeente Winsum
1. Geen Nood Bij Brand	1	1	1	1
2. Brandweer in de klas	5	7	4	7
3. Maatwerk in gebieden met een hoge opkomsttijd	-	-	-	-
4. Rondom Ouderen	2	2	2	2
5. Met de brandweer in gesprek	1	1	1	1

In cluster 't Hogeland wordt samengewerkt met andere partijen; via convenanten en samenwerkingsovereenkomsten. De meest recente zijn:

- Woningstichting Wierden en Borgen;
- Zorggroep Groningen.

Specialistisch Advies (SPA)

De VRG heeft een wettelijke taak ten aanzien van advisering rondom externe veiligheid. Naast de wettelijke taak adviseert team SPA het bevoegd gezag ook op verzoek in het kader van omgevingsveiligheid. Dit is breder dan alleen externe veiligheid. In 2017 zijn onderstaande aspecten onze opdracht:

- Adviseren van regelgestuurd naar risicogestuurd;
- In voorkomende gevallen een bijdrage leveren aan aardbevingsgerelateerde onderwerpen;
- Gevraagd en ongevraagd advies geven over onderwerpen die een relatie hebben met Risicobeheersing;
- Adviseren van het bevoegd gezag over omgevingsveiligheid (bijvoorbeeld bestemmingsplannen);
- Actief bijdragen aan de Risicokaart 2017;
- Verdere implementatie van het regionaal aanvraagformulier, de risicoanalyse en een kalender voor wat betreft de evenementen;
- Verder vorm geven aan de integrale multidisciplinaire advisering door de hulpdiensten op grote evenementen.

Doelstellingen Risicobeheersing voor 2017

- Uitvoeren toezichtsplanning 2017;
- Risicogestuurd werken in combinatie met het naleefgedrag nog verder stimuleren;
- Uitvoeren activiteitenmatrix;
- Bijdrage leveren aan de Risicokaart, implementeren regionale evenementenbeleid;
- Gevraagd en ongevraagd adviseren.

MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

VRG levert goede brandweezorg en organiseert, regisseert en faciliteert, samen met onze partners in crisisbeheersing, een robuuste crisisorganisatie. Dit doen we met bijna duizend medewerkers, waarvan circa negentig beroeps brandweermedewerkers en ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers vanuit negenendertig brandweerposten. Hiervan hebben 37 kazernes een vrijwillige bezetting en 2 kazernes een 24-uurs (beroeps) bezetting. Circa 200 medewerkers zijn belast met de zogenaamde “voorkant van de veiligheidsketen” en ondersteunende taken, zowel administratief als operationeel. Onze medewerkers, waarvan een groot deel vrijwilligers, staan 24/7 paraat, ook in of rond de kleinste woonkernen.

Wij werken in opdracht van het lokale, regionale en landelijke bestuur voor burgers, bedrijven en instellingen in de provincie Groningen. In geval van nood staan wij ook klaar voor anderen, zoals de burgers en bedrijven in aangrenzende regio's. Wij doen dit in samenwerking met een groot aantal partners, zoals de gemeentelijke organisaties, crisispartners, de Omgevingsdienst Groningen en de noordelijke veiligheidsregio's.

We plaatsen onze taak in een bredere maatschappelijke context: breder dan het puur uitvoeren van brandweezorg en crisisbeheersing en wel in relatie met andere thema's in onze omgeving. Denk aan de samenhang tussen sociale en fysieke veiligheid, maar ook aan het verbinden van veiligheid op lokale schaal aan vraagstukken van leefbaarheid en sociale cohesie. Vanuit maatschappelijk oogpunt zien we dat samenwerking en afstemming steeds belangrijker wordt. Ook andere verbindingen zijn essentieel zoals de samenhang tussen veiligheid, publieke gezondheid en onderwijs.

“De Veiligheidsregio” kent daarom voor ons dan ook vier verschillende definities:

1. De organisatie Veiligheidsregio Groningen die voor de gemeenschappelijke regeling taken uitvoert op het gebied van de brandweezorg en crisisbeheersing.
2. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen waarin de organisatie Veiligheidsregio Groningen (de brandweezorg en crisisbeheersing), de gemeentelijke kolom en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) bestuurlijk en in één begroting zijn samengevoegd.
3. De netwerkorganisatie Veiligheidsregio Groningen waarin de partners brandweer, GHOR, gemeenten, politie, openbaar ministerie, waterschappen, provincie, defensie in overleg met de vitale infrastructuur (zoals Enexis en Waterbedrijf Groningen) samenwerken in de voorbereiding op en bestrijding van rampen en crisis. Deze samenwerkingspartners - met elk hun eigen taak binnen de risico- en crisisbeheersing - hebben een collectief convenant afgesloten. Via dit convenant committeren de partners zich aan zowel de bestuurlijke als de operationele slagkracht waardoor we de samenwerking tussen de partijen die betrokken zijn bij de risico- en crisisbeheersing kunnen verbeteren.
4. Veiligheidsregio Groningen in de breedste zin: midden in de samenleving en lokaal verankerd doordat we relaties onderhouden met burgers, bedrijven en de overige partners.

De VRG heeft vier strategische ontwikkelthema's benoemd waarmee de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie worden vormgegeven.

1. **Contextgericht werken;** in verbinding staan met de omgeving, inwoners, bedrijven en instellingen. Wij kunnen alleen de juiste dingen doen als we in verbinding staan met onze omgeving. Dat doen we door actief naar buiten te treden, onder andere door het voortzetten en aangaan van samenwerking met diverse partners en door gebruik van oude en nieuwe media.
2. **Het nieuwe vakmanschap;** vernieuwing van de organisatie en het vak. Onze klanten, of dat nu de besturen, bedrijven of inwoners zijn, kunnen rechtstreeks zaken doen met onze vakmensen, die weten wat ze doen en op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen op hun vakgebied.
3. **Aantrekkelijk werkgeverschap;** we willen een goede werkgever zijn. Wij willen ook in de toekomst voldoende gekwalificeerde en gemotiveerde brandweervrijwilligers en –beroeps hebben. Uiteindelijk gebeurt het werk door onze vakmensen op straat. Zij moeten fit en gezond zijn en veilig kunnen werken zodat ze hun belangrijke maatschappelijk taak goed kunnen uitvoeren.
4. **(Maatschappelijk) verantwoord bedrijfsvoeren;** we werken vanuit onze overtuiging dat we een bijdrage leveren aan de samenleving.

VERZORGINGSGBIED

De VRG kent een divers verzorgingsgebied. Het is 296 duizend hectare groot (waarvan 62 duizend hectare water) en herbergt ruim 584 duizend inwoners, waarvan 200 duizend inwoners in de stad Groningen. De regio kenmerkt zich door landelijke gebieden, historische (stads-)centra en (chemische) industrie. Een groot deel van de regio is gelegen beneden NAP. De regio heeft twee middelgrote zeehavens waardoor scheepsbrandbestrijding een thema is voor de VRG. De provincie wordt omringd door de Waddenzee, de provincies Friesland en Drenthe en door Duitsland. De fysieke omgeving is voortdurend in ontwikkeling is en daarmee ook het risicobeeld. Kenmerkend hierin zijn onder meer de aardbevingen. Met de stevige aardbeving in de zomer van 2012 in Huizinge (3,6 op de schaal van Richter) werd duidelijk dat aardbevingen een serieuze bedreiging vormen voor de veiligheid en leefbaarheid van ons verzorgingsgebied. De VRG moet voorbereid zijn op veiligheidsvraagstukken, waarvoor binnen Nederland weinig kennis en expertise beschikbaar is.

Ook wordt voorzien dat klimatologische veranderingen in toenemende mate zullen leiden tot een stijgende zeespiegel en toenemende overstromingsrisico's. Water en Evacuatie is dan ook een thema binnen de veiligheidsregio. Dit geldt ook voor continuïteit binnen de vitale infrastructuur. In geval van een calamiteit kan (langdurige) uitval van gas, elektriciteit, waterleidingen voor uitdagingen zorgen die onze maatschappij anno 2016 niet meer gewend is.

Verder is er in ons verzorgingsgebied een jarenlange trend zichtbaar van demografische veranderingen, waarbij de stad Groningen nieuwe inwoners blijft aantrekken. De omliggende gemeenten hebben in mindere of meerdere mate te maken met krimp en vergrijzing. In de plattelandsgemeenten ontstaat steeds meer een concentratie van voorzieningen in de centrumdorpen en regionale centra. De paraatheid van brandweervrijwilligers kan hierdoor in de toekomst in de kleinere kernen verder onder druk komen te staan. Doordat onder andere scholen, zorgvoorzieningen en het MKB zich meer zullen concentreren, wordt in kleinere kernen een groter beroep gedaan op zelfredzaamheid en het zelf organiserend vermogen van de inwoners.

Een andere ontwikkeling is de toename van grootschalige feesten en evenementen met alle veiligheidsaspecten van dien. Dit speelt met name in stad Groningen, maar ook in de regio.

SAMENVATTING VAN DE OPDRACHT

Onze opdracht komt voort uit:

- De Wet op de Veiligheidsregio's, zoals het voorkomen en bestrijden van branden, rampenbestrijding en crisisbeheersing en hulpverlening bij incidenten;
- Andere wet – en regelgeving, zoals het Besluit risico's zware ongevallen;
- Bestuurlijke afspraken op zowel regionaal als lokaal niveau, zoals Beleidsplan Veiligheidsregio, brandveilig ondernemen Eemshaven en de pilot buurtgerichte brandweezorg.

Het Algemeen Bestuur heeft een aantal aanvullende uitgangspunten vastgesteld voor het uitvoeren van deze taken:

- De inwoners, bedrijven en instellingen van de provincie Groningen staan centraal;
- Het huidige niveau van brandweezorg op lokaal niveau wordt op z'n minst gehandhaafd;
- Er wordt gewerkt vanuit een bestuurlijk vastgestelde formatie.

In de begroting nemen wij jaarlijks op wat de taken en specifieke aandachtspunten voor de gehele VRG zijn. Lokaal bestuur en raden worden uitgenodigd om lokale doelen te stellen en daarmee input te leveren voor het jaarplan van het cluster. Hiermee komt de inwoner nog meer centraal te staan. Komend jaar werken we in landelijk verband operationele indicatoren uit waarmee we u nader kunnen informeren over uw cluster en gemeente.

De kosten van de Veiligheidsregio bedragen voor 2017 in totaal 45,1 miljoen euro, en zijn verdeeld naar:

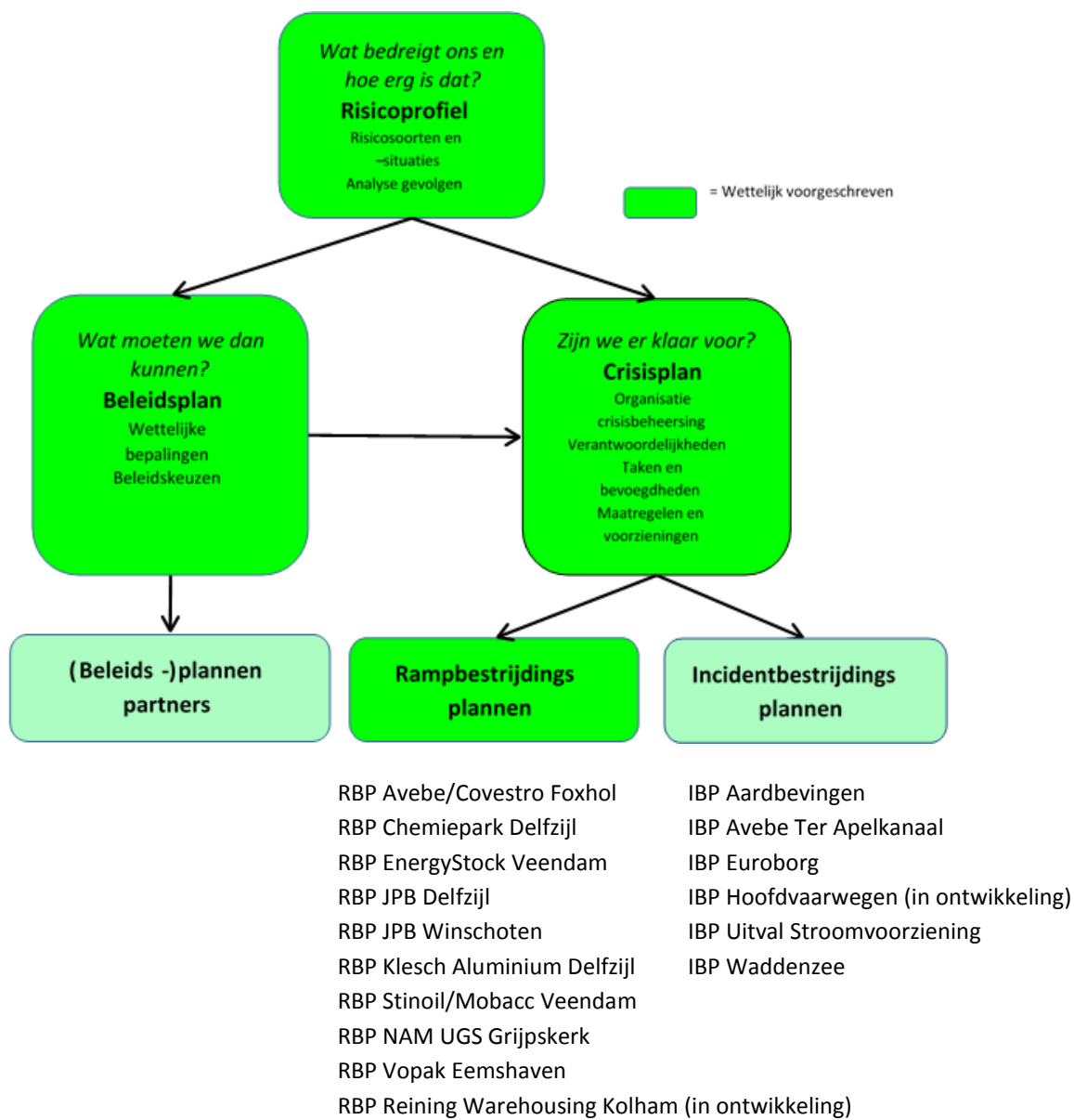
- Crisisbeheersing en rampenbestrijding: € 1,1 miljoen;
- Brandweezorg: € 41,3 miljoen;
- GHOR: € 1,8 miljoen;
- Gemeentelijke Kolom: € 0,9 miljoen.

Deze bedragen zijn inclusief huisvesting (kazernes) en bijdrage aan de Meldkamer Noord Nederland (MkNN).

De kosten voor GHOR, Gemeentelijke kolom en crisisbeheersing worden over de gemeenten verdeeld naar rato van het aantal inwoners. De kosten van brandweezorg worden verdeeld naar rato van de middelen in het cluster OOV van het gemeentefonds. De rijksbijdrage (BDUR) en de overige inkomsten worden voor verdeling van de kosten in mindering gebracht.

VERTALING RISICOPROFIEL NAAR BELEID

Onderstaand schema maakt duidelijk hoe het Risicoprofiel van ons verzorgingsgebied zich vertaalt naar beleidsplannen. Dit overzicht is bedoeld ter ondersteuning bij het lezen van de volgende hoofdstukken.

REGIONAAL RISICOPROFIEL

Op 15 april 2016 is het Regionaal Risicoprofiel 2016 - 2019 vastgesteld. Het Regionaal Risicoprofiel geeft zicht op de relevante risico's binnen de regio Groningen, risico's waar de inwoners van onze regio's dagelijks mee te maken hebben. Het Risicoprofiel geeft ook zicht op de capaciteit die nodig is om gebeurtenissen adequaat het hoofd te bieden en het bespreekt de dilemma's die de revue passeren bij het maken van keuzes bij de scenario's, gevolgen en capaciteiten.

Vergeleken met het vorige Risicoprofiel dat opgesteld werd in de jaren 2010/2011, is er één belangrijke wijziging in de risico's binnen de regio Groningen opgetreden en dat is ten aanzien van het risico op aardbevingen. Daarnaast is de relevantie van een aantal risico's toegenomen, zoals zeespiegelstijging, meteorologische trends bij extreem weer, verdere ontwikkelingen in de Eemshaven, nucleaire incidenten, uitval van telecommunicatie & ICT, en terrorisme. Deze worden dan ook in het voorliggende Risicoprofiel specifiek benoemd.

Risicoprofiel in dynamische omgeving

Het Risicoprofiel is opgesteld conform de voorschriften van de landelijk geldende Handreiking Regionaal Risicoprofiel. Deze methodiek richt zich op de impact van een gebeurtenis en de waarschijnlijkheid dat een scenario zich de komende vier jaar voordoet.

Daarbij gaat deze methodiek nog uit van een omgeving waarbij risico's in meerjarige perioden constant verondersteld worden. De werkelijk is anders, zoals wij in onze regio dagelijks ondervinden ten aanzien van het risico Aardbevingen. Dat betekent dat wij van het onderhouden en actualiseren van het Regionaal Risicoprofiel een doorlopend proces zullen maken, waarbij wij steeds met de betrokken partners actuele informatie ten aanzien van de risico's in onze regio gebruiken om te bepalen of er aanpassingen aan ons Risicoprofiel nodig zijn.

Consultatie gemeenteraden

Het rapport Regionaal Risicoprofiel (2016 - 2019) en het Beleidsplan Veiligheidsregio zijn ook voor consultatie aangeboden aan de gemeenteraden (via colleges van burgemeesters en wethouders). Partijen zijn hierbij gevraagd kennis te nemen van de geïnventariseerde risico's, kennis te nemen van de scenario's zoals die door de projectgroep zijn uitgewerkt en eventuele opmerkingen te maken. Daarnaast is ook gevraagd eventuele accenten aan te geven die op de basis van dit Risicoprofiel in het beleidsplan gelegd moeten worden.

REGIONAAL CRISISPLAN

Het Regionaal Crisisplan beschrijft de functiestructuur van de crisisorganisatie, de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden die daarbij horen en de afspraken over randvoorwaarden als alarmering en opschaling, leiding en informatievoorziening. Dit plan geeft weer op welke wijze de crisisorganisatie generiek georganiseerd is ten behoeve van rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio. Deze generieke voorbereiding maakt dat de crisisbeheersing in staat is op te treden bij verschillende incidenten in de gehele regio. Daarnaast bereiden wij ons specifiek voor op bepaalde incidenttypen en locaties.

De rampbestrijdingsplannen (RBP) voorzien in voorbereiding voor specifieke locaties, de incidentbestrijdingsplannen (IBP) richten zich op voorbereiding op verschillende typen incidenten die zich op diverse locaties kunnen voordoen. Het Regionaal Crisisplan wordt in 2017 geactualiseerd en in 2018 ter besluitvorming aan het bestuur van de veiligheidsregio voorgelegd.

Conform de Wet veiligheidsregio's heeft de VRG met de buurregio's afgestemd hoe het Regionaal Crisisplan zich verhoudt tot de daar aanwezige operationele plannen en procedures op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze afstemming vindt zijn weerslag in "Kaders voor de GRIP in Groningen, Friesland en Drenthe". Het Regionaal Crisisplan wordt minimaal één maal per vier jaar opnieuw vastgesteld door het bestuur van de VRG.

BELEIDSPLAN VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN 2016 - 2019

Het doel van het Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen 2016 - 2019 is tweeledig:

- Het beleidsplan beschrijft onze gezamenlijke ambitie en beleidsmatige koers voor de komende jaren.
- Het beleidsplan is opgesteld om de samenwerking tussen de partners op het gebied van risico- en crisisbeheersing op gerichte wijze verder te ontwikkelen.

Het beleidsplan is geschreven vanuit het perspectief en ten behoeve van de samenwerking tussen de partners binnen VRG. Het bestuur acht deze multidisciplinaire samenwerking namelijk cruciaal voor een goede taakuitvoering. De partners houden bij de ontwikkeling van hun eigen beleid – waar dat relevant is voor de multidisciplinaire samenwerking – rekening met de inhoud van dit beleidsplan.

Programma Crisisbeheersing

De uitwerking van de beleidskeuzes in het Beleidsplan 2016 - 2019 zijn onderdeel van het programmaplan Crisisbeheersing 2017 en komen terug in jaarplannen van deelnemende partners. In 2017 zal onder andere aandacht besteed worden aan de actualisering van het Regionaal Crisisplan en de ontwikkeling van verbinding tussen risico- en crisisbeheersing. Daarnaast werken wij vanuit het programma Crisisbeheersing aan de taken van de Veiligheidsregio Groningen op het gebied van planvorming, multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen, evalueren en leren, netcentrisch werken en samenwerking met onze partners.

Gemeentelijke Kolom Groningen

De Gemeentelijke Kolom Groningen (hierna: GKG) is het organisatieonderdeel van de Veiligheidsregio Groningen dat zowel in de voorbereiding als in de uitvoering regionaal is belast met de zorg voor bevolkingszorg: de gemeentelijke- of bevolkingszorgprocessen van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De GKG organiseert als volwaardige crisispartner vanuit de visie op eigentijdse bevolkingszorg de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De GKG werkt vanuit één loket en is daarmee een efficiënte, effectieve en doelmatige organisatie voor 23 gemeenten.

De GKG is belast met zowel de regionale als lokale voorbereiding op en organisatie van bevolkingszorgprocessen (communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning) en draagt zorg voor de advisering, planvorming, beheer, opleiding, training en oefening. Het regionale Team Bevolkingszorg geeft tijdens een ramp of crisis uitvoering aan de bevolkingszorgprocessen. Het team bestaat uit ongeveer 300 regionale medewerkers van de 23 Groninger gemeenten en is op het gebied van communicatie aangevuld met medewerkers van de samenwerkende crisispartners. Naast het regionale team heeft iedere gemeente ook lokaal nog een klein team van medewerkers die voornamelijk een lokale ondersteunende rol hebben voor het Gemeentelijk Beleidsteam in hun gemeente.

De GKG realiseert als volwaardige crisispartner vanuit de één loketgedachte voor en met de 23 gemeenten in de VRG de voorbereidende ('koude') taken voor de crisisbeheersing en de uitvoerende ('warme') taken bij incidenten, rampen en crises. De prestaties voldoen aan de wettelijke vereisten en de landelijke en regionale uitgangspunten zoals die door het Veiligheidsberaad en het Algemeen Bestuur van de VRG zijn vastgelegd voor bevolkingszorg. Voor de nieuwe werkwijze van bevolkingszorg ("eigentijdse bevolkingszorg") in de VRG gelden onder andere de kwaliteitscriteria en prestatie-eisen van 'Bevolkingszorg op orde 2.0' en het project GROOTER.

Wat willen we bereiken.

- Goede voorbereiding op incidenten, rampen en crises door planvorming, opleiden - trainen - oefenen, advisering, evaluatie en de organisatie van het regionale Team Bevolkingszorg.
- Een adequaat en effectief regionaal Team Bevolkingszorg bestaande uit regionale expertteams die binnen de VRG snel kunnen worden ingezet om de kwaliteit en flexibiliteit te leveren voor gemeenten. Het Team Bevolkingszorg kent de volgende vastgestelde hoofdtaken: (crisis)communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning (inclusief preparatie nafase).

Hoe willen we dat bereiken.

- Uitvoering van de gemeentelijke taken ter voorbereiding op incidenten, rampen en crises.
- Het verzorgen van de monodisciplinaire bevolkingszorgtaken, waaronder:
 - o Organiseren, beheren en aansturen van de GKG, waaronder het Netwerkteam (de 'koude organisatie') en het Team Bevolkingszorg (de 'warme' organisatie) met inbegrip van de piketfuncties;
 - o Planvorming: beheren van het Plan Bevolkingszorg en onderliggende draaiboeken en handboeken;
 - o Advisering van gemeenten, veiligheidsregio en crisispartners;
 - o Opleiding, training en oefeningen (OTO) van het Team Bevolkingszorg.
- Bijdragen aan de realisatie van het beleidsplan Veiligheidsregio Groningen en de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing welke deel uitmaken van het 'programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing' zoals de gezamenlijke planvorming, multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen, risicocommunicatie en informatiemanagement.
- Uitvoering van de bevolkingszorgtaken (gemeentelijke processen in de rampenbestrijding en crisisbeheersing) tijdens incidenten, rampen en crisis, door inzet van (functionarissen van) het regionale Team Bevolkingszorg.

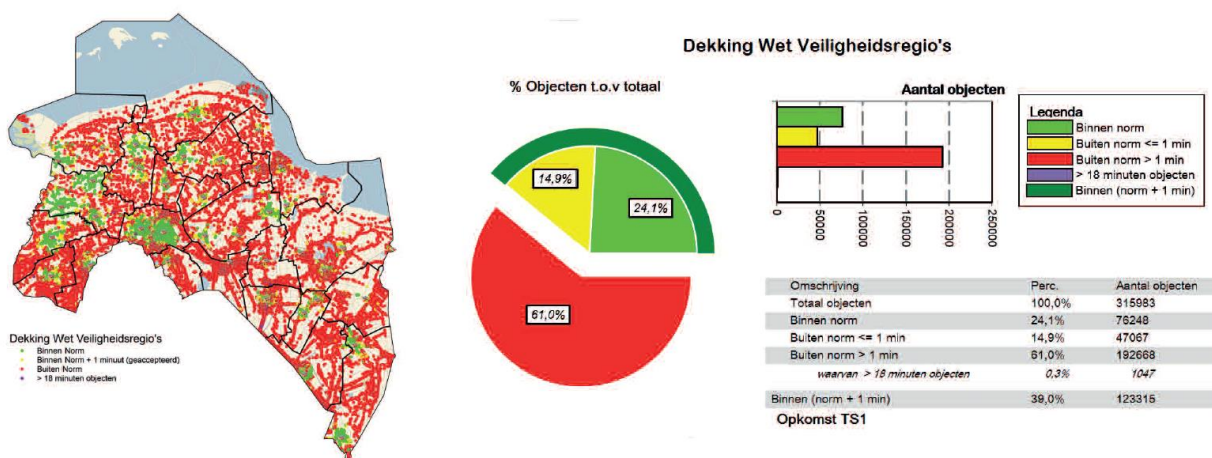
REGIONAAL DEKKINGSPLAN

Het Regionaal Dekkingsplan 2016 - 2020 vormt een onderdeel van het beleidsplan. Het dekkingsplan is een weergave van de operationele prestaties van de brandweer. Dit dekkingsplan is ook separaat ter besluitvorming voorgelegd bij de gemeenteraden in najaar 2016.

Het Besluit veiligheidsregio's schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio bepaalde tijdsnormen hanteert bij het vaststellen van de opkomsttijden. Indien het bestuur voor bepaalde locaties opkomsttijden vaststelt die afwijken van deze tijdsnormen, moeten de keuze van de locatie en de mate van de afwijking expliciet worden gemotiveerd. Dit is vastgelegd in het vastgestelde dekkingsplan. Dit dekkingsplan gaat uit van de 39 kazernes die de regio op dit moment telt. Verder zijn in het dekkingsplan ook nieuwe inzichten verwerkt, zoals realistische rijdsnelheden.

De in het dekkingsplan berekende opkomsttijden van Brandweer Groningen zijn naast de normtijden gelegd. In onderstaande figuren worden de operationele prestaties weergegeven:

Bovenstaande figuren uit het Regionaal Dekkingsplan 2016 - 2020 maken duidelijk dat Brandweer Groningen in ongeveer 39% van de gevallen voldoet aan de normtijden. De Inspectie Veiligheid en Justitie deed in 2013 een soortgelijke constatering in het Rapport Ter Plaatse. Volgens de inspectie voldoen we nu in 43% van de gevallen aan de normtijden. Dit blijft relatief laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 67%, maar vanwege het landelijke karakter en het relatief grote aantal vrijwilligers een realistische prestatie.

Figuur 2: Onze operationele prestaties zoals opgenomen in het Dekkingsplan 2016 - 2020

Deze uitkomsten maken tegelijkertijd duidelijk dat we redelijkerwijs niet met minder kazernes toe kunnen dan het huidige aantal. Theoretisch gezien zouden de prestaties nog wel "opgekrikt" kunnen worden door nieuwe kazernes bij

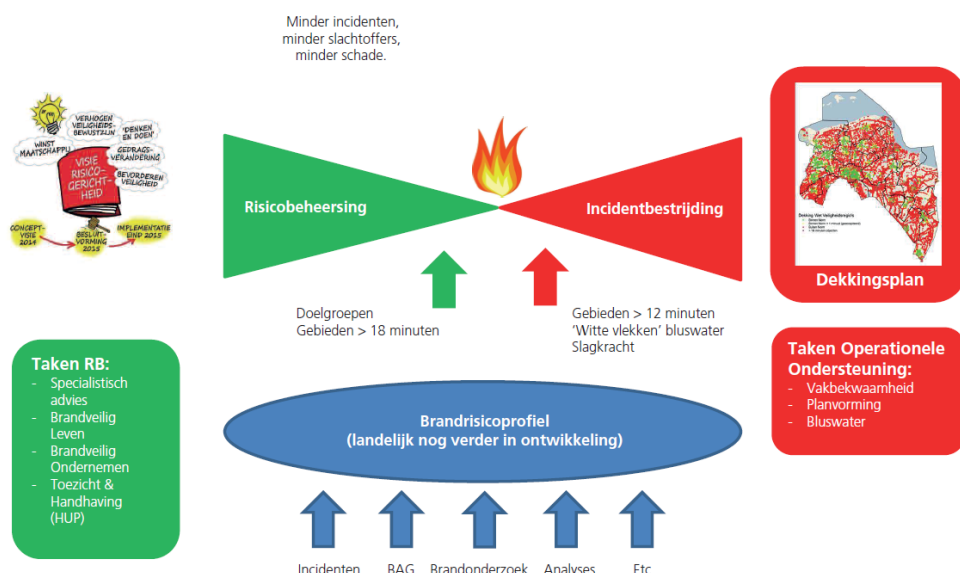
te bouwen, extra vrijwilligers te werven of met (meer) beroepskrachten te gaan werken. De voor een nieuwe post benodigde investeringen zijn afgezet tegen de frequentie van het aantal overschrijdingen en zijn over het algemeen echter niet verantwoord. Bovendien is het vaak onmogelijk door onvoldoende vrijwilligerspotentieel. We zullen dus moeten accepteren dat de normtijden in een flink aantal gevallen niet worden behaald. Brandweezorg is echter meer dan de operationele prestaties. Daar waar investeringen in nieuwe kazernes vaak niet verantwoord of onmogelijk zijn, is aan de voorkant van de veiligheidsketen nog veel winst te behalen.

Door – onder het motto “minder branden, minder slachtoffers en minder schade” – juist daarop in te zetten is een verantwoorde brandweezorg te realiseren. In het Regionaal Dekkingsplan 2016 - 2020 wordt het belang van deze beweging met een aantal aanbevelingen nogmaals onderstreept.

We kiezen – in lijn met de landelijke visie “Risicogericht werken” – afhankelijk van de risico’s in een bepaald gebied voor maatregelen aan de voorkant of de achterkant van de veiligheidsketen of een combinatie daarvan. Deze maatregelen zijn dus niet in de hele regio hetzelfde, maar worden ingegeven door het Brandrisicoprofiel in een bepaald gebied.

Toekomst

Momenteel is de koepel van brandweercommandanten met de minister in gesprek over de manier waarop deze nieuwe benadering van de brandweezorg in de wetgeving kan worden verankerd. De beschreven denkrichtingen bieden een prima houvast voor

Figuur 3: Brandweezorg in samenhang

de verdere ontwikkeling van de brandweezorg in de regio Groningen. We zullen de uitkomsten hiervan nadrukkelijk betrekken bij het verder optimaliseren van onze incidentbestrijding en het versterken van onze risicobeheersing. Benadrukt moet worden dat dat geen “wiskunde” is; het doel is balans en samenhang in de veiligheidsketen te brengen. We gaan dit de komende periode met een casus verder zichtbaar maken.

BRANDVEILIG LEVEN

We willen bewustwording en gedragsverandering vergroten op het gebied van brandveiligheid in de regio Groningen en daarbij gebruik maken van de kracht van de samenleving. Hierbij wordt uiteraard van onze eigen organisatie ingezet en wordt ook geïnvesteerd in samenwerking en allianties in onze (maatschappelijke) omgeving. We delen onze kennis, inhoud en ervaring op het gebied van Brandveilig Leven (en Toezicht). Per gemeente kan de focus verschillen. Zo ligt in de ene gemeente bijvoorbeeld meer focus op studenten en bij een andere gemeente op ouderen en zelfstandig wonende, verminderd zelfredzamen. Per gemeente wordt een op maat gemaakt plan opgesteld met daarin de speerpunten op het gebied van brandveiligheid.

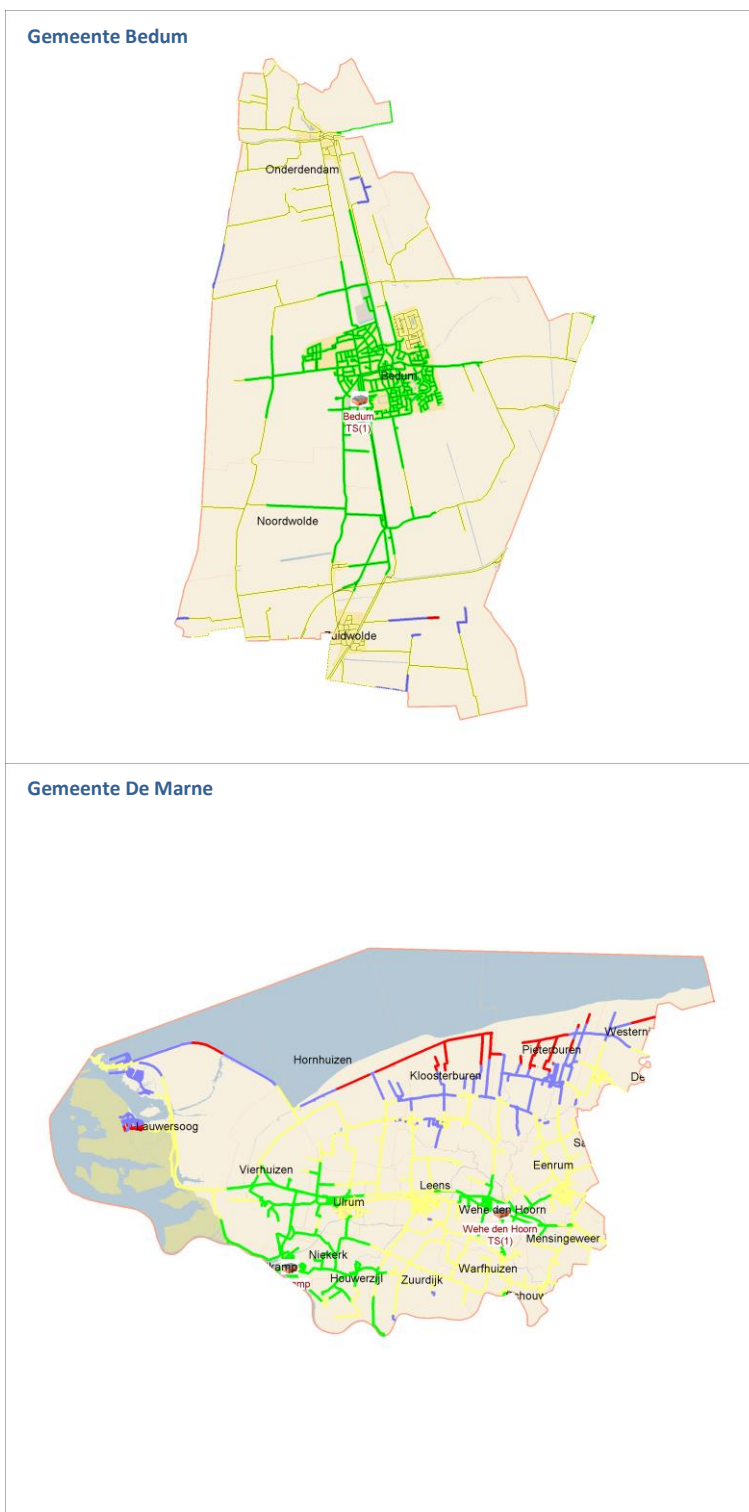
SAMEN BETROKKEN

De samenleving is in sneltreinvaart aan het veranderen. Centrale aansturing en verticale ordening van de samenleving zijn geen vanzelfsprekende begrippen meer. Horizontale verhoudingen en horizontale samenwerkingsverbanden winnen terrein. Het voorkomen of beperken van de gevolgen van overstromingen, aardbevingen, ziektegolven en ongevallen met gevaarlijke stoffen, belangrijke risico's op het Groningse grondgebied, vragen om een intensieve samenwerking tussen alle betrokken partijen, overheid, burgers, bedrijven en instellingen.

De kwaliteit van dienstverlening moet goed zijn, zodat gemeenten goed worden bediend. De kracht van VRG moet hierbij liggen in de meerwaarde van multi-samenwerking. Voor de, niet vanzelfsprekende, ontwikkeling van een geregionaliseerde brandweer naar een veiligheidsregio moet men aandacht blijven vragen, ook bij gemeenten. Het "co-creëren" moet zich uiteindelijk verticaal en horizontaal afspelen, binnen en buiten de organisatie.

Daarom gaan wij graag met u in gesprek over de organisatie en risico's van zaken rondom brandweezorg en rampenbestrijding en crisisbeheersing die specifiek in uw gemeente worden opgevangen.

BIJLAGE 1 - DEKKINGSPLAN PER GEMEENTE

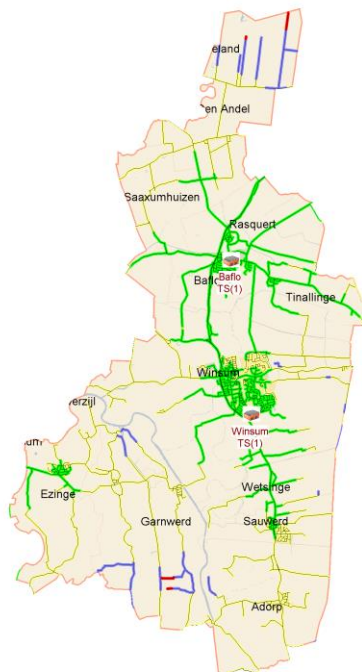

Legenda	Opkomsttijd:
	Tot en met 10 minuten
	Van 10 tot en met 15 minuten
	Van 15 tot en met 18 minuten
	Meer dan 18 minuten

Gemeente Ten Boer

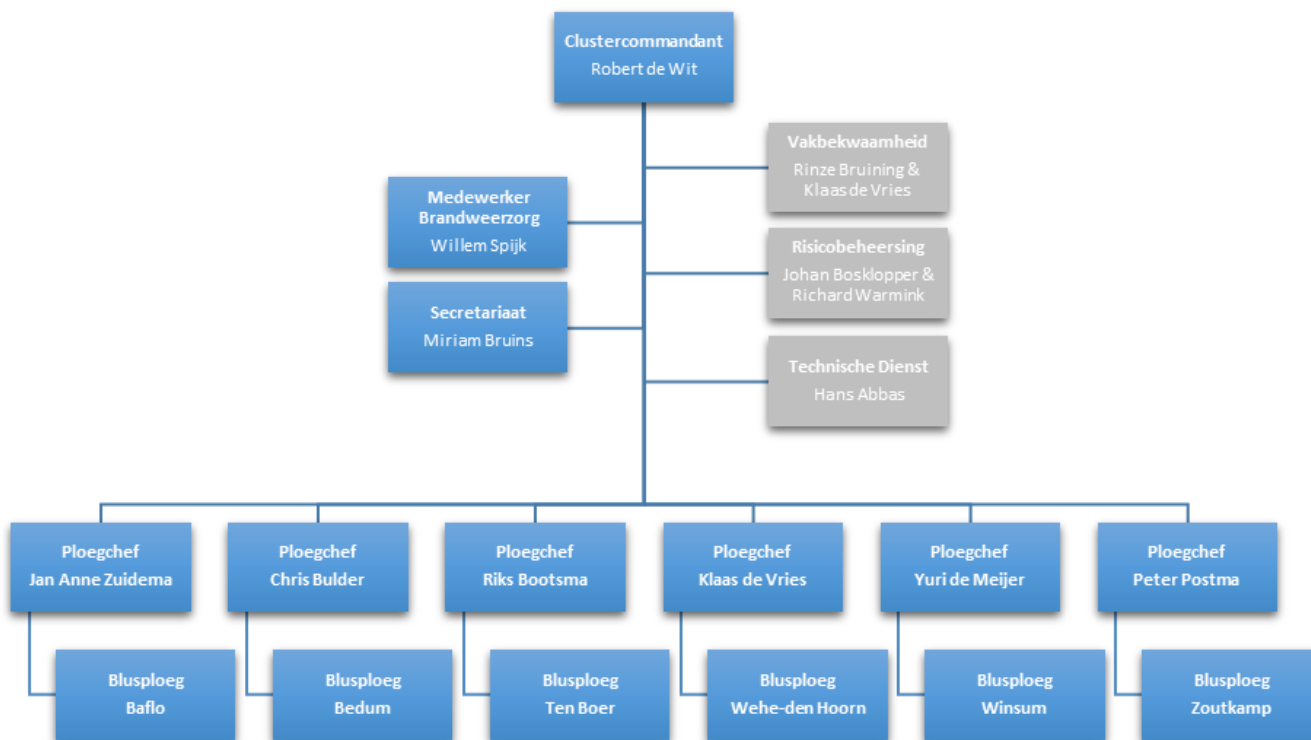

Gemeente Winsum

Legenda	Opkomsttijd:
	Tot en met 10 minuten
	Van 10 tot en met 15 minuten
	Van 15 tot en met 18 minuten
	Meer dan 18 minuten

BIJLAGE 2 - FORMATIE CLUSTER 'T HOGELAND

Functionele aansturing
Hiërarchische aansturing

De medewerker Technische Dienst en één toezichthouder (Risicobeheersing) zijn beide 0,5 fte werkzaam voor cluster Westerkwartier.